

Анонимизиран текст

Превод

C-422/20 – 1

Дело C-422/20

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

8 септември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Oberlandesgericht Köln (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

28 август 2020 г.

Трето лице в охранителното производство и жалбоподател в производството по обжалване:

RK

Молител в охранителното производство и ответник в производството по обжалване:

CR

[...]

OBERLANDESGERICHT KÖLN

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

по дело за наследство

с предмет наследственото имущество на починалия на 9 март 2017 г. германски гражданин с последно обичайно местопребиване в Манилва, провинция Малага, Испания [...],

и страни:

1. г-жа CR, [...],

Молител в охранителното производство и ответник в производството по обжалване,

[...]

2. г-н RK, [...],

Трето лице в охранителното производство и жалбоподател в производството по обжалване,

[...]

2-ри граждански състав на Oberlandesgericht Köln [Висш областен съд, Кьолн]

[...] **[ориг. 2]**

определи:

I.

[...]

II.

Съгласно член 267, втора алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в редакцията му от 7 юни 2016 г. (ОВ С 202, стр. 164), отправя до Съда на Европейския съюз следните въпроси за тълкуване на общностното право:

1.

Изисква ли се във връзка с декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това съд съгласно член 7, буква а) от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство, този съд изрично да обяви, че се отказва от компетентност, или може да е достатъчна и декларация, в която изрично не се посочва, но се извежда по тълкувателен път, че този съд се е отказал от компетентност?

2.

Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва от декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това съд на другата държава членка, да провери дали са били налице предпоставките за постановяване на решение на сезирания преди това

съд съгласно член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламент № 650/2012? В каква степен решението на сезирания преди това съд е обвързващо? По-специално: **[ориг. 3]**

а)

Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва от декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това съд на другата държава членка, да провери дали починалият валидно е избрал правото на държавата членка съгласно член 22 от Регламент № 650/2012?

б)

Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва от декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това съд на другата държава членка, да провери дали пред сезирания преди това съд една от страните в производството е поискала съгласно член 6, буква а) от Регламент № 650/2012 той да обяви, че се отказва от компетентност?

в)

Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва от декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това съд на другата държава членка, да провери дали сезираният преди това съд основателно е приел, че съдилищата на държавата членка, чието право е избрано за приложимо, са по-подходящи да се произнесат относно наследяването?

3.

Приложими ли са член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламент № 650/2012, които изискват да се направи избор на право „съгласно член 22“, и когато в завещателно разпореждане, съставено преди 17 август 2015 г., починалият не е направил изричен или конклюдентен избор на право, като приложимото по отношение на наследяването право може да се изведе единствено от член 83, параграф 4 от Регламент № 650/2012? **[ориг. 4]**

Мотиви:

I.

- 1 В предходно производство [...] страна 1., съпруга на починалото лице, е поискала от Amtsgericht Düren [Районен съд Дюрен] в нотариално заверена молба от 23 март 2017 г. да издаде удостоверение за единствен наследник и европейско удостоверение за наследство въз основа на завещание от 14 юни

1990 г. [...]. Предоставеното завещание е ръчно написано, съставено е на немски език и гласи следното [...]:

2 „Завещание на съпрузите
[...]

*С това завещание
съпрузите [...] се наследяват един друг като единствен наследник.*

Титлинген, 14 юни 1990 г.

*-подпис на съпруга
-подпис на съпругата-*

3 На молбата се противопоставя страна 2., която е брат на починалия; [...]

4 С определение от 20 декември 2017 г. съдията по делото за наследство от Amtsgericht Düren установява необходимите факти във връзка с издаването на заявеното удостоверение за наследство [...] **[ориг. 5]**

5 По жалбата на страна 2) състав на Amtsgericht Düren постановява с определение от 4 юли 2018 г. [...], че този съд не е компетентен да се произнесе. [...]. В мотивите си съставът посочва:

6 „[...] съгласно член 15 от Регламент № 650/2012 Amtsgericht не е компетентен, тъй като германските съдилища, които се произнасят по дела за наследство, нямат международна компетентност по настоящото производство по дело за наследство. [...].

7 Международната компетентност на германските съдилища, които се произнасят по дела за наследство, не може да се обоснове с член 105 във връзка с член 343, параграфи 2 и 3 от FamFG [Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (Закон за производствата по семейни дела и охранителните производства), по-нататък FamFG]. Съответните разпоредби, които уреждат местната компетентност, не отговарят на член 4 от Регламент № 650/2012, тъй като уредената в този регламент международна компетентност се отнася и до националните удостоверения за наследство, каквото е удостоверението за наследство (Erbschein) по германското право.

8 След постановяването на обжалваното решение на Amtsgericht решението на Съда на Европейския съюз от 21 юни 2018 г., С-20/17 [...] гласи следното:

„Тълкуването на член 4 от [Регламента] в смисъл, че тази разпоредба определя международната компетентност на съдилищата на държавите членки по отношение на производството за издаване на национални

удостоверения за наследство, съдейства в интерес на доброто правораздаване в Съюза да се постигне тази цел, като се ограничи опасността от паралелни производства пред съдилищата на различни държави членки и от произтичащите от това противоречия. От друга страна, осъществяването на преследваните с Регламент № 650/2012 цели би било възпрепятствано, ако в положение като разглежданото в главното производство разпоредбите от глава II от този регламент, и по-специално член 4 от него, трябва да се тълкуват в смисъл, че не определят международната компетентност на съдилищата на държавите членки във връзка с производствата за издаване на национални удостоверения за наследство“.

- 9 Действително решението на Съда на Европейския съюз се отнася до случай, в който става въпрос за международната компетентност (на *Amtsgericht Schöneberg*, Районен съд Шьонеберг) съгласно член 105 във връзка с член 343, параграф 3 от *FamFG*. Според изведените от Съда на Европейския съюз принципи обаче член 4 от Регламент № 650/2012 противоречи и на международна компетентност на германските съдилища, които се произнасят по дела за наследство, въз основа на член 105 във връзка с член 343, параграф 2 от *FamFG*. [...] Всъщност тази уредба препраща към последното обичайно местопребиваване в държавата членка, докато член 4 от Регламент № 650/2012 се отнася до обичайното местопребиваване към момента на смъртта. Опасността от паралелни производства пред съдилищата на държавите членки посредством привързването на международната компетентност с последното обичайно **[ориг. 6]** местопребиваване в държавата членка е също толкова голяма колкото при привързването ѝ с предпоставките по член 343, параграф 3 от *FamFG*.
- 10 Според член 4 от Регламент № 650/2012 съдилищата на държавата членка на обичайното местопребиваване на починалия към момента на смъртта му са компетентни да се произнасят по въпроси, свързани с наследяването на имуществото на починалия като цяло. Според информацията, представена от подателката на молбата, последното обичайно местопребиваване на починалия не е в Германия, а в Испания. Всъщност през 2015 г. той е пребивавал в Германия само за няколко седмици, през което време се е лекувал, но иначе през останалото време е пребивавал в Испания, където съпрузите имат недвижим имот“.
- 11 В резултат на това страна 1. се снабдява с определение на [Juzgado de Primera Instancia e Instrucción No 3] в Естепона (Испания) от 29 април 2019 г. [...]. Немският превод на определението гласи между другото:
- 12 „[...]

По искане на страната определям, че се отказвам да постановя решение по това производство, тъй като съдилищата на Германия са в по-подходяща

позиция да се произнесат по наследяването, като се има предвид фактическите обстоятелства като обичайното местопребиваване на съответната страна по това дело и местонахождението на съществена част от наследственото имущество“.

- 13 С нотариално заверено писмо от 29 август 2019 г., като подава отново нотариално заверената молба от 23 март 2017 г. страна 1. иска от Amtsgericht Düren да издаде удостоверение за единствен наследник и европейско удостоверение за наследство [...]. Впоследствие тя предоставя определението на испанския съд. Молбата отново е оспорена от страна 2.
- 14 С определение от 19 февруари 2020 г. Amtsgericht Düren [...] определя, че въз основа на решението на испанския **[ориг. 7]** първоинстанционен съд именно Amtsgericht Düren е компетентен съгласно член 6, буква а) от Регламент № 650/2012. Определението е оспорено от страна 2. [...].

II.

- 15 Спира производството по обжалване и съгласно член 267, втора алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) отправя преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз. Решението по жалбата зависи от отговора на поставените въпроси, който отговор не е нито очевиден, нито вече е бил разясняван.
- 16 [...] В отношението между Испания и Германия международната компетентност на съдилищата, които се произнасят по дела за наследство, се урежда съгласно Регламент № 650/2012. Тъй като последното обичайно местопребиваване на починалия преди смъртта му на 9 март 2017 г. е било в Испания, съгласно член 4 от Регламент № 650/2012 международно компетентни да се произнесат по въпросите, свързани с наследяването на имуществото като цяло, са съдилищата в Испания, а не германските съдилища, които се произнасят по дела за наследство [...]. По този начин международната компетентност на [...] сезирания германски съд, който трябва да се произнесе по делото за наследство, зависи от това дали при постановеното впоследствие решение на испанския съд от 29 април 2019 г. по настоящото дело за наследство става въпрос за валидна декларация за отказ от компетентност по смисъла на член 7, буква а) във връзка с член 6, буква а) от Регламент № 650/2012.
- 17 1. Съгласно текста на член 7, буква а) от Регламент № 650/2012: „Съдилищата **[ориг. 8]** на държава членка, чието право е било избрано за приложимо от починалия съгласно член 22, са компетентни да се произнасят по отношение на наследяването, ако: а) сезираният дотогава съд се е отказал от компетентност по същия случай съгласно член 6;“ се изисква избор на право съгласно член 22 от Регламент № 650/2012, както и декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това по същия случай съд. Испанският съд в Естепона не е обявил изрично, че се отказва

от компетентност. В определението си от 29 април 2019 г. [...] испанският съд по-скоро решава, „*che se отказва[...] da postanov[i] решение по това производство*“ [според предоставения от германския съд превод] ([...] „*abstenerme de conocer, ..., de las presentes actuaciones*“ [...]). В такъв случай се поставя въпросът дали за да се обоснове международната компетентност на държава членка съгласно член 7 от Регламент № 650/2012, е необходимо сезираният преди това съд изрично (дословно) да се откаже от компетентност или е достатъчно, ако от тълкуването на решението на този съд от сезирания след това съд може да се изведе, че сезираният преди това съд е искал да се откаже от компетентност.

- 18 2. Така възниква въпросът дали и какви предварителни въпроси съдът на държавата членка, чиято компетентност следва от член 7, буква а) от Регламент № 650/2012, може да провери вече като компетентен, що се отнася до декларация за отказ от компетентност на сезирания преди това съд, или дали е налице — и евентуално в каква степен — обвързващо решение на сезирания преди това съд:
- 19 Това засяга въпроса дали, както изискват член 6 и член 7 от Регламент № 650/2012, починалият е избрал право съгласно член 22 от Регламент № 650/2012, дали пред сезирания преди това съд една от страните е поискала съгласно член 6, буква а) от Регламент № 650/2012 той да декларира, че се отказва от компетентност и дали сезираният преди това съд основателно е приел, че съдилищата на държавата членка, чието право е избрано за приложимо, са по-подходящи да се произнесат относно наследяването (член 6, буква а) от Регламент № 650/2012). **[ориг. 9]**
- 20 3. Освен това възниква въпросът дали член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламент № 650/2012 са приложими отвъд текста им, когато починалият не е направил изричен или конклюдентен избор (член 22 от Регламент № 650/2012, съответно член 83, параграф 2 от Регламент № 650/2012), но приложимото право на дадена държава членка може да се изведе от член 83, параграф 4 от Регламент № 650/2012.

[...]